

HAILUODON KUNTA
Turvallisuustyöryhmä
Luovontie 176
90480 HAILUOTO

OLLAAN IHMISIKSI

Hailuodon turvallisuussuunnitelma

Hailuodon kunta
Luovontie 176
90480 HAILUOTO

Puhelin 08-8100 314
Fax 08-8100 820

e-mail etunimi.sukunimi@hailuoto.fi
www.hailuoto.fi

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

- 1 TURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAUSTA, TARKOITUS JA TOTEUTTAJAT
- 2 TURVALLISUUDEN MÄÄRITTELY JA NYKYTILA HAILUODOSSA
 - 2.1 Hailuoto elämysympäristönä
 - 2.2 Keskeiset turvallisuusongelmat
- 3 HAILUODON TURVALLISUUSVISIO, KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT JA TAVOITTEET VUOTEEN 2005
 - 3.1 Turvallisuusvisio
 - 3.2 Kriittiset menestystekijät
 - 3.3 Turvallisuustyön tavoitteet vuoteen 2005
- 4 TOIMENPITEET JA NIIDEN TOTEUTUSTAPA
- 5 TURVALLISUUSTYÖN OHJAUS, SEURANTA JA ARVIOINTI
- 6 ALLEKIRJOITUKSET

1 TURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAUSTA, TARKOITUS JA TOTEUTTAJAT

Valtioneuvosto on tehnyt 4.3.1999 periaatepäätöksen kansalliseksi rikosentorjuntaohjelmaksi. Ohjelman tavoitteena on luoda maahan yhteinen toimintapolitiikka rikollisuuden vähentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi. Se tarkoittaa toimia, joilla vähennetään otollisia rikostilaisuuksia, ehkäistään joidenkin ihmisten kehittymistä rikolliseksi ja pyritään katkaisemaan jo alkanut rikosura. Erityistä huomiota kiinnitetään sellaisiin turvattomuutta aiheuttaviin rikoksiin, joita ihmiset voivat joutua kohtaamaan arkiympäristössään. **Tavoitteena on, että kaikkiin kuntiin laaditaan rikosentorjuntaohjelma.**

Turvallisuus on yksi kunnan valttikorteista asukkaista ja yrityksistä kilpailtaessa. Turvallisuustyö on riskien minimoimista ja rikosten, vahinkojen ja onnettomuuksien ehkäisyä.

Hailuodon kunnanhallitus on 18.2.2002 nimennyt turvallisuustyöryhmän, jonka tehtävänä on laatia kunnan turvallisuussuunnitelma. Työryhmään nimettiin kunnanjohtaja Matti Soronen, palopäällikkö Veli-Matti Hiekkataipale, nuoriso-liikuntasihteeri Satu Kalmakoski, luokanopettaja Tuula Paltakari-Piekkola ja perusturvajohtaja Pirkko Lastikka (puheenjohtaja), poliisin edustajana ylikomisario Pentti Pyörälä Oulun Poliisilaitokselta sekä asiantuntijaksi ylikonstaapeli Jyrki Haapala.

2 TURVALLISUUDEN MÄÄRITTELY JA NYKYTILA HAILUODON KUNNASSA

Turvallisuus Hailuodossa tarkoittaa asukkaiden, yritysten, mökkiläisten ja saarella vierailevien turvalliseksi ja viihtyisäksi kokemaa elin- ja toimintaympäristöä.

2.1 Hailuoto elämysympäristönä

- Perämeren suurin saari, lauttayhteys mantereeseen 25 min., matkaa Ouluun 50 km
- asukkaita alle 1000, kesäaikaan mökkiläisiä 300-400, matkailijoita runsaasti
- väestö vanhusvoittoista, 65-v.täyttäneitä 22 %, alle 18-vuotiaita 18 %
- elinkeinorakenne palvelu- ja maatalousvaltainen, osa kuntalaisista käy mantereessa työssä, muutama pienyritys, majoitus- ja matkailuyritys
- työttömyys keskimääräistä korkeampaa, suuri osa pitkäaikaistyöttömyyttä
- saarella peruskoulu, jonka jälkeen nuoret lähtevät Ouluun ja muualle opiskelemaan
- asuminen pientalovaltaista, muutama kunnan vuokratervitalo
- asukkaiden vaihtuvuus pientä, saaresta muuttajat enimmäkseen nuorta väkeä ja saareen muuttajat vanhempaa, jonkinverran myös lapsiperheitä, asukasmäärä hitaassa kasvussa, vakaus ja pysyvyys tyypillistä
- saaresta suuri osa erilaisia suojelualueita, kokonaisuutena nimetty yhdeksi Suomen kansallismaisemista
- perinteisesti elämysympäristöstä huolehdittu hyvin, tunnettu yhteisvastuuta, ilmoitettuja rikoksia hyvin vähän

2.2 Keskeiset turvallisuusongelmat

Oulun poliisin viime vuosien tilastojen mukaan Hailuodosta on tehty rikosilmoituksia vuosittain vajaa 20, suurin osa varkauksia. Ilmoitettujen rikosten valossa Hailuoto on yksi turvallisimmista kunnista, rikosten määrä jää huomattavasti alle maan keskitason suhteutettuna väestöön.

Turvallisuustyöryhmän mielestä arkipäivän kokemus vahvistaa poliisin tilastotietoa: Hailuoto koetaan turvallisena paikkana. Toisaalta todettiin, ettei poliisille kovinkaan herkästi tehdä ilmoitusta, koska poliisin tulo saareen kestää usein niin kauan, että ongelma tavalla tai toisella ratkaistaan itse. Ongelmallisina asioina nähtiin:

- näpistykset ja varkaudet
- liikennerikkomukset, erityisesti ylinopeus kapeilla teillä ja rattijuopumus
- päihteisiin liittyvät muut ongelmat (myynti päihtyneille, häiriköinti, Oulun läheisyys tuo myös huumeongelman lähelle, pitkäaikaistyöttömyys, syrjäytyminen)

3 HAILUODON TURVALLISUUSVISIO, KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT JA TAVOITTEET VUOTEEN 2005

3.1 Turvallisuusvisio

Hailuoto on tulevaisuudessakin Pohjois-Suomen turvallisinta kunta. Jokainen kuntalainen ja yhteisö kokee turvallisuutta edistävän ja rikoksia torjuvan toiminnan osaksi yhteistä hyvinvointia. Yhteisvastuun tunnuslause on "Ollaan ihmisiksi."

3.2 Kriittiset menestystekijät

Hailuodon säilyminen turvallisena kuntana on riippuvainen ainakin seuraavista tekijöistä:

- yhteisöllisyys ja yhteisvastuun henki pystytään säilyttämään
- syrjäytyminen torjumaan
- jokainen kuntalainen ottaa omalta osaltaan vastuun niin omasta kuin muidenkin turvallisuudesta
- turvallisuustyö ja siitä saatava hyöty nähdään osana kunnan toimintastrategiaa
- tunnuslause "ollaan ihmisiksi" hyväksytään ja siihen sitoudutaan

3.3 Turvallisuustyön tavoitteet vuoteen 2005

Hailuodon kunnan toiminnallisina yleistavoitteina ovat kuntalaisten toimeentulomahdollisuuksien edistäminen, väestötavoite 1000 asukasta vuonna 2010, liikenneyhteyksien kehittäminen, kunnan talouden tasapainottaminen, peruspalveluiden tason säilyttäminen ja seutukuntayhteistyön hyödyntäminen. (Hailuodon kunta, taloussuunnitelma 2002-2004)

Perusturvan visiossa hailuotolaiset kantavat vastuuta itsestään, kanssaihmisistä ja ympäristöstä. Kunnan asukkaiden hyvä elämä on toiminnan tavoite, ennaltaehkäisy keskeinen toimintaperiaate. (Hailuodon sosiaali- ja terveydenhuollon selviytymissuunnitelma vuoteen 2010)

Koulun turvallisuusasioita on pohdittu mm. "Ollaan ihmisiksi"-työryhmässä. (Ollaan ihmisiksi-tietoa kouluille ja kodeille 4/2001)

Em. pohjalta Hailuotoa kehitetään edelleen Pohjois-Suomen turvallisimpana kuntana:

1. Kuntalaiset osallistuvat aktiivisesti oman koti- ja lähipiirinsä turvallisena säilyttämiseen.
2. Yhteistoimin rikosten määrä pidetään edelleen pienenä.
3. Tapahtuneet rikokset selvitetään.
4. Saadaan aikaan säännöllisesti toimiva lähi- ja viranomaisverkosto, jolle turvallisuustyö on tärkeä osa normaalitoimintaa

4 Toimenpiteet

Tarkoitus on, että "olla ihmisiksi"- asenne saadaan elämään arjessa. Sitä edesautetaan seuraavin toimin:

Mitä tehdään	Milloin tehdään	Vastuutaho
Ollaan ihmisiksi-kuntatiedote tyyppinen kampanja - Ei anneta tilaisuutta varkaalle (ovien/autojen lukitseminen, pihavalaistus) - Metsästä turvallisesti - Kasvatus on koko kylän asia jne.	syksy 2002	Kunta, jakokunta, metsästysseura ym.
Vanhempainiltoja teemana turvallisuus (pelisäännöt, yhteisvastuu, päihteet, liikenne, näpistyksset jne.)	syksyisin	Koulu, nuorisotoimi, sosiaali-terveystoimi, poliisi
Turvallisuusteema eläkeläistenkerhossa/ päivähoitossa (liikenne, koti jne.)	syksyisin	Sosiaali-terveystoimi, poliisi
Palaveri kauppojen ym. kanssa: yhteiset pelisäännöt näpistykseen/alkoholin- ja tupakanmyyntiin	vuosi 2003	Turvallisuustyöryhmä
Kunnan eri lohkojen turvallisuussuunnitelmien päivittäminen/käsittely	vuosi 2003	Kunnan vastaavat viranhaltijat
Liikenneturvallisuus: -kuntaan liikenne-turvallisuussuunnitelma -kevyen liikenteen väylän jatkon esillä pitäminen -linkoussuunnitelma/ tarkistus(esteettömyys) -lautalle ajoaika-opasteet	vuosi 2003	Kunta, Tielaitos
Nuorten ohjatun vapaa-ajantoiminnan kehittäminen	jatkuva	Kunta, järjestöt
Syrjäytymisen ehkäisy osana kunnan normaalitoimintaa	jatkuva	Oppilashuolto-sosiaalitoimi-terveystoimi-nuorisotoimi ym.
Tarvittaessa asiantuntija-apua periaatteena varhainen puuttuminen	jatkuva	Yhteistyö vanhemmat-lapset-nuoret-koulu-nuorisotoimi-sosiaali-ja terveystoimi
Ympäristöstä huolehtiminen -jätteiden lajittelu,kierrätys -jätehuoltosopimukset -siistit tienvarret -ei luvattomia kaatopaikkoja	jatkuva	Kunta, kuntalaiset, mökkiläiset

Viranomaistoiminnassa kiinnitetään systemaattisesti huomiota turvallisuuskysymyksiin. Kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmissa nostetaan esille keskeisiä turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä. Yhteistyö poliisin ja kunnan eri toimijoiden kesken tehostuu.

5 Turvallisuustyön ohjaus, seuranta ja arviointi

Valtuusto hyväksyy turvallisuussuunnitelman ja se on osa kunnan kehittämisstrategiaa. Sen toteutumista seurataan vuosittain kunnan toimintakertomuksen yhteydessä, jolloin arvioidaan myös uusia turvallisuustarpeita.

6 Allekirjoitukset/ Turvallisuustyöryhmä

Pirkko Lastikka
puheenjohtaja
perusturvajohtaja
Hailuodon kunta

Satu Rahkola
sihteeri
nuoriso-liikuntas sihteeri
Hailuodon kunta

Pentti Pyörälä
ylikomisario
Oulun kihlakunnan
poliisilaitos

Matti Soronen
kunnanjohtaja
Hailuodon kunta

Tuula Paltakari-Piekkola
luokanopettaja
Hailuodon kunta

Veli-Matti Hiekkataipale
palopäällikkö
Hailuodon kunta